

Quddiem I-Arbitru ghas-Servizzi Finanzjarji

Kaz Nru. 051/2020 u 052/2020

ER (I-'ilmentatur')

u

RR ('I-ilmentatrici')

vs

MAPFRE MSV LIFE p.l.c. (C 15722)

('il-provditut tas-servizz')

Seduta tat-22 ta' Frar 2021

L-Arbitru,

Preliminari:

Permezz ta' verbal¹ tat-30 ta' Settembru 2020, minhabba li jirrizulta li I-kazi 051/2020 u 052/2020 huma intrinsikament I-istess, *ai termini* ta' Art. 30 tal-Kap. 555 tal-Ligijiet ta' Malta, I-Arbitru ordna li I-kazi jinstemghu flimkien u tinghata decizjoni wahda.

Ra I-ilment,² fejn I-ilmentaturi jissottomettu li meta xraw il-poloz tal-assigurazzjoni fis-sena 1995, kien ntqal lilhom li meta dawn jimmaturaw, kellhom jiehdu s-somma ta' Lm16,828.83 u Lm17,242.66, izda minflok, qed jigu issa offruti €17,397.08 u €17,831.67, li huma ferm differenti minn dak imwiegħed.

Huma sahqu li ilhom ihallsu I-pagamenti dovuti għal hamsa u ghoxrin sena bil-provditut tas-servizz jahdem bi flushom fejn, eventwalment, kull ma rrizulta li qalgu b'dan I-investiment f'dan il-perjodu kien biss ta' €5,000 kull wieħed.

¹ A fol. 57 (Kaz Nru. 051/2020)

² A fol. 4 (Kaz Nru. 051/2020 u Kaz Nru. 052/2020)

Għaldaqstant, huma m'humiex kuntenti b'dak offrut lilhom u qed jistennew li jinghataw somom vicin ta' €39,200.63 u €40,164.59 rispettivament.

Ra t-twegiba³ tal-provditħur tas-servizz għal kaz Nru 051/2020:

Illi t-talba tal-ilmentatur hija infodata fil-fatt u fid-dritt u għandha tigi michuda bl-ispejjez, stante:

1. Illi s-socjetà esponenti tirreferi ghall-fatt allegat mill-ilmentatur illi *l-maturity value* fir-rigward tal-polza in kwistjoni bin-numru 22915 ma kienx ekwivalenti għall-*estimated maturity value* kif kien allegatament indikat mis-socjetà esponenti fil-mument tal-bejgh tal-polza in kwistjoni. Is-socjetà esponenti tixtieq ticċara mill-ewwel illi fl-ilment tagħha, l-ilmentatur qed jghid illi *l-maturity value* huwa fl-ammont ta' Euro 17,397.08 però dan l-ammont mhuwiex korrett għaliex jirrapreżenta l-valur tal-polza xahar qabel ma kienet skadiet il-polza in kwistjoni u lanqas ma jinkludi t-terminal bonus. Fil-fatt *il-maturity value* li s-socjetà esponenti hija disposta illi thallas lill-ilmentatur jammonta għal Euro 20,163.82.

Permezz tal-ilment tieghu, l-ilmentatur qiegħed jitlob lill-Onorabbi Arbitru jiddikjara u jiddeciedi illi s-socjetà esponenti tigi ordnata thallas lill-ilmentatur is-somma vicin ta' Euro 39,200.63 (Lm16,828.83) fir-rigward tal-polza bin-numru 22915.

Fl-umli fehma tas-socjetà esponenti, it-talba tal-ilmentatur hija infodata fil-fatt u fid-dritt u dan għal diversi ragunijiet li ser jigu spjegati fis-suespost.

2. Fl-ewwel lok, l-ammont li qed jippretendi li jircievi l-ilmentatur huwa ibbazat biss fuq stima (annessa mal-ilment) u għalhekk l-ebda ammonti indikati fl-istess stima ma kienu garantiti u dan għal diversi ragunijiet. L-istima hija ikkalkulata fuq il-kundizzjonijiet ta' investiment u c-cirkostanzi u r-rati ta' qligh ta' dak iz-zmien u, cioè, bir-rata ta' 6.75%. L-aktar fattur importanti li jaffettwa r-rati tal-*bonuses* huwa l-prestazzjoni tal-investiment sottostanti liema hadd m'huwa f'pozizzjoni illi jkun jaf bil-quddiem x'ser tkun u għalhekk *il-maturity value* ma setax ikun garantit fil-bidu tal-polza. L-ebda indikazzjoni ta' kif jista' jizviluppa l-valur tal-investiment ma jista'

³ A fol. 20 (Kaz Nru: 051/2020)

qatt jittiehed bhala vangelu u, kif jaf kulhadd, il-valur ta' investiment jista' jogħla kif ukoll jinzel u l-passat m'huwiex garanzija tal-futur. Fil-fatt, meta kienet inharget l-istima in kwistjoni hadd ma kien jobsor illi waqt il-perjodu tal-polza kien ser ikun hemm l-incidenti ta' 9/11, tnaqqis ta' 50% fl-istock market bejn is-sena 2000 u 2001 u t-taqqis ekonomiku fis-sena 2008, u dan barra l-fatt illi fis-sena 2018, il-klassijiet tal-assi kollha madwar id-dinja rregistraw redditu negattiv. Għalhekk, waqt il-perjodu tal-polza, il-kundizzjonijiet ekonomici ma kinux daqstant favorevoli u s-socjetà esponenti ma kinetx *immune* minn dan. Għalhekk, id-differenza bejn il-maturity value u dak li qed jippretendi li jircievi l-ilmentatur m'huwa xejn hlied differenza bejn is-somma stmata meta nxtrat il-polza u l-valur attwali tal-investiment meta mmaturat l-istess polza. Dan il-valur attwali tal-investiment huwa l-ammont dovut lill-ilmentatur taht il-polza *de quo* u għalhekk is-socjetà esponenti kienet disposta li thallas dan l-ammont lill-ilmentatur. Għalhekk, is-socjetà esponenti tikkonferma li l-istima in kwistjoni kienet fil-fatt korretta skont ic-cirkustanzi finanzjarji ta' dak iz-zmien u għalhekk agixiet in *bona fede*.

3. Is-socjetà esponenti hija ta' l-umli fehma illi hija osservat l-obbligi tagħha taht il-polza (kopja hawn annessa u mmarkata bhala Dok. MSV1) illi tħid illi "The **COMPANY HEREBY AGREES to pay either the Death Benefit or the Maturity Value (as defined herein)** and other Benefits (if any), specified in the Schedule **to the Payee on the death of the life assured or the survival of the life assured**, whichever is the earlier subject to the payment to the Company of the Premiums detailed in the Schedule in the manner specified therein and to the proper observance of the terms and condition of this contract."
4. F'dan l-istadju, is-socjetà esponenti ser tindirizza l-wegħda da parti tas-socjetà esponenti tal-hlas tal-Maturity Value u ser tindirizza l-hlas tad-Death Benefit aktar tard f'din ir-risposta. Jirrizulta car illi l-polza ma tiggarantixxiex il-hlas tal-ammonti indikati fl-istima, izda illi thallas il-maturity value fil-kaz illi l-life assured ikun għadu haj meta timmatura l-polza liema maturity value skont il-polza kien "the value of the Policy Account **calculated on the maturity date of this policy.**" Għalhekk, l-ebda stima ma setghet tikkristalizza l-valur li kien ser jithallas lill-ilmentatur fil-

maturità tal-polza in kwistjoni ghax dak il-valur setà javvera ruhu biss fid-data tal-maturità tal-polza. Il-figuri indikati fl-istima ma setghux ikunu garantiti ghax fil-fatt l-ammont tal-*maturity value* jibqa' jinbidel sad-data tal-immaturar tal-polza.

Fil-fatt, is-socjetà esponenti ser tagħmel referenza ghall-ittra tas-socjetà esponenti li ntbghatet lill-ilmentatur fuq talba tieghu stess, datata 30 ta' Gunju 2009 (annessa mal-ilment) fejn johrog bic-car illi l-*maturity value* ma kienx xi haga fissa izda kien qed jinbidel il-hin kollu matul il-perjodu tal-polza. Fl-ittra tas-sena 2009, is-socjetà esponenti kienet infurmat lill-ilmentatur illi l-*illustrative maturity value* kien bejn Euro 17,839 u Euro 27,309. L-istess ittra taccenna illi l-istima u l-*bonus rates* ma kinux garantiti.

Il-*maturity value* tant jibqa' jinbidel sad-data tal-immaturar tal-polza illi fil-fatt, fil-kaz in kwistjoni, u bhalma digà gie imsemmi fil-bidu tar-risposta, fl-ilment tieghu l-ilmentatur jghid illi l-*maturity value* kien fl-ammont ta' Euro 17,397.08. Però dan mhux minnu ghax l-ammont li kkwota l-ilmentatur kien ammont li gie infurmat bih mis-socjetà esponenti xahar qabel ma skadiet il-polza. Fil-frattemp, u cioè sad-data tal-immaturar tal-polza, il-*maturity value* tela' ghall-ammont ta' Euro 20,163.82 (li kien jinkludi t-terminal bonus).

Is-socjetà esponenti tixtieq tghid ukoll illi l-ebda figuri ma setghu kienu garantiti ghax ma kienx mandatorju fuq is-socjetà esponenti illi tiddikjara *Bonuses* ta' kull sena minhabba illi dan kien jiddependi fuq il-prestazzjoni tal-investimenti ta' kull sena kif gie spjegat fis-suespost. Dan jirrizulta mill-*policy schedule* tal-polza in kwistjoni (annessa mal-ilment), fejn tghid illi "*In respect of each premium paid (i.e. Lm200 p.a.), Lm187.86 shall be credited to the Policy Account which will be increased by the bonuses which may be declared by the Company from time to time.*" Dan ikompli jikkonferma illi mill-bidu tal-polza in kwistjoni, l-ilmentatur kien infurmat illi kien hemm element ta' investimenti u li l-*bonuses* ma kienux mandatorji izda kien fid-diskrezzjoni tas-socjetà esponenti illi tiddikjara jew ma tiddikjarax dawn il-*bonuses*.

Però irid jingħad illi jekk *bonus* kien jigi iddikjarat mis-socjetà esponenti, dan kien jizdied mal-*Policy Account* u allura l-pagament tieghu kien fil-fatt

garantit mal-maturità tal-polza. In oltre, irid jinghad illi l-*Investment Premium*, fl-ammont ta' Lm187.86 (Euro 437.60) fis-sena fir-rigward tal-polza in kwistjoni, fid-data tal-immaturar tal-istess polza kien jammonta ghal Euro 10,940 kien fil-fatt ukoll garantit flimkien mal-*bonuses* li kienu qed jigu iddikjarati u dan ghall-kuntrarju ta' investimenti ohra bhala ma huma il-unit *linked policies* fejn l-ebda ammont m'huwa garantit.

Allura, fid-dawl ta' dan kollu, is-socjetà esponenti ma tistax tifhem kif l-ilmentatur jista' jiggustifika t-talba tieghu fuq l-istima in kwistjoni. Però terga' taccenna illi s-socjetà esponenti ottemprat ruhha mal-obbligi kuntrattwali tagħha u laħqet l-ghanjet tal-polza in kwistjoni meta l-istess polza laħqet *maturity value* fl-ammont ta' €20,163.82 hieles mit-taxxa.

Id-diminuzzjoni fil-parti tal-investiment tal-polza meta ikkomparat mal-istima ma huwa xejn hliel riflessjoni tal-andament tal-investimenti tal-*MSV With Profits Fund* imsemmi aktar 'l isfel, tul il-perjodu kollu li ilha fis-sehh il-polza in kwistjoni. Minkejja t-tnaqqis fir-rati tal-*bonus* matul iz-zmien, jekk wiehed jagħmel analizi dettaljata fejn jittieħdu in konsiderazzjoni l-fatturi kollha (u mhux uhud biss minnhom) wieħed jasal għal konkluzjoni li xorta wahda l-polza in kwistjoni kienet investiment siewi ghax dik il-parti tal-polza in kwistjoni li hija l-parti tal-investiment (u mhux il-parti tal-assikurazzjoni fuq il-hajja, li ser tigi indirizzata aktar 'l isfel) marret tajjeb kif ikkomparata ma' investiment komparabbi fis-swiegħ tal-investiment tul il-kors tal-perjodu tal-polza *de quo*. Fil-fatt, l-ilmentatur għamel gwadann ta' Euro 9,223.82 meta wieħed jieħu d-differenza bejn l-*investment premium* u l-*maturity value*.

5. In oltre, is-socjetà esponenti dejjem agixxiet in *bona fede*. Hija dejjem immanniggħat l-*MSV With Profits Fund* fl-ahjar interess tad-detenturi tal-poloz tagħha. L-immanniggjar tal-fond in kwistjoni huwa taht skrutinju mhux biss tal-*management* ezekuttiv u ta' l-*investment committees* tas-socjetà esponenti, imma ukoll taht skrutinju tal-attwarji, Willis Towers Watson, ditta internazzjonali, professionali u indipendenti, kif ukoll taht skrutinju tal-Awtorita għas-Servizzi Finanzjarji ta' Malta. L-andament tal-istess fond huwa kompletament u dejjem soggett għal dawk il-

kambjamenti u caqliq ta' valuri fis-swieq, kemm finanzjarji, kemm ta' proprjetà immobili u kif ukoll ohrajn illi gewwa fihom tinvesti s-socjetà esponenti.

6. Irid jinghad ukoll illi ta' kull sena, is-socjetà esponenti dejjem zammet lill-ilmentatur mgharraf b'dak li kien qed jigri fid-dettall bl-andament tar-rati tal-imghax li kien qeghdin jigu ikkreditjati lill-polza *de quo* billi forniet lill-ilmentatur (kif ghamlet ovvjament mad-detenturi tal-poloz kollha tagħha) bil-valur attwali tal-polza *de quo*, permezz tal-*Bonus Statements* li magħha kien ukoll jigi anness dokument iehor imsejjah *Important Notes* u, sa mill-2001 kien ukoll jigi anness dokument iehor imsejjah *Media Release*. Il-*Bonus Statements* kienu juru l-progressjoni fit-tkabbir tal-polza minn sena għal sena u l-ilmentatur kellu jkun konxju bis-shih dwar kif il-polza kienet qed tikber minn sena għal sena. Din l-informazzjoni kienet tinsab ukoll fl-ittra tas-sena 2009 imsemmija fis-suespost (annessa mal-ilment) li ntbghatet lill-ilmentatur fuq talba tieghu stess. Għandu jigi innotat illi l-unika haga li kien qed jinbidel minn sena ghall-ohra kien l-*Estimated Maturity Value including Reversionary Bonus* u l-*Estimated Reversionary Bonus including Reversionary and Terminal Bonuses*, illi s-socjetà esponenti kienet fil-fatt intitolata li tagħmel. Inoltre, apparti li l-kliem *Estimated Maturity Value* u *Illustration* uzati fl-ittri tas-sena 2009 huma *self-explanatory*, l-*Important Notes* annessi mal-*Bonus Statements* mahruga kull sena kif ukoll l-*media releases* jagħmluha cara li r-rati tal-*bonus* ma kinux garantiti u li kien jiddependu fuq prestazzjoni tal-investimenti, u għalhekk, l-investimenti setghu jitilgħu jew jinżlu.
7. Irid jinghad ukoll illi l-polza *de quo*, apparti l-element qawwi ta' investiment, suggett principali ta' din il-vertenza, kellha ukoll tkopri r-riskju tal-mewt tal-*life assured* matul il-kors tal-perjodu tal-istess polza, liema kopertura mhux generalment disponibbli taht forom ohra ta' tfaddil regolari u ovvjament għandha prezz u liema prezz qed jigi totalment injorat mill-ilmentatur fl-ilment tieghu. Għalhekk wieħed mill-ghanjet tal-polza in kwistjoni kienet li jipprovidi benefiċċju garantit pagabbli fil-kaz ta' mewt tal-*life assured* qabel il-maturità tal-polza li fil-polza in kwistjoni (Dok. MSV1)

imsemmija bhala “*Death Benefit*”. Taht il-polza, “*Death Benefit*” huwa definit bhala “*the greater of either the Sum Assured (i.e. Lm 4,415 (Euro 10,284.18)) or Policy Account calculated on the net day immediately following the date the Company receives notification of the death of the Life Assured.*” Ghalhekk, kieku l-ilmentatur miet l-ghada illi kien hallas l-ewwel premium fl-ammont ta’ Lm200, l-eredi tieghu zgur kienu jircieu l-ammont ta’ Lm4,221 (Euro 9,832.29).

Ghalkemm ghall-grazzja t’Alla, l-ilmentatur ma giex nieqes waqt il-perjodu tal-polza, l-ilmentatur xorta wahda ghamel uzu mill-beneficju taht il-polza tal-life cover ghax uza l-istess polza bhala garanzija favur il-Bank of Valletta p.l.c. sabiex jiggarrantixxi d-dejn tat-tifla tieghu XXXX u l-gharus tagħha YYY u dan permezz ta’ *pledge* datat 25 ta’ Frar 2003 liema *pledge* imbghad gie rilaxxat mill-Bank fit-30 ta’ Jannar 2006. Qed nannetti ma’ din ir-risposta kopja tad-dokumentazzjoni illi turi illi l-polza intuzat bhala garanzija bejn is-sena 2003 u 2006 (Dok. MSV2).

8. Irid jingħad ukoll illi fost beneficci ohra, il-polza *de quo* kienet tinkludi l-beneficciu tal-Baby Bond fejn tippermetti “*THE ASSURED HAVE THE OPTION to appoint the child or children named in the Schedule once between the ages of eighteen and twenty-five, to purchase a With Profit Endowment Assurance with the Sum Assured indicated in the Schedule, at the normal rate of premium applicable to the age next birthday of the child/children at the date of taking up this option, subject at that time to the completion of an H.I.V declaration to the Company’s satisfaction. On death of any child named in the Policy the Assured shall have the option of a return of all basic premiums paid together with the interest at seven per cent per annum. This option will lapse once the next premium is paid.*”

Għal darba ohra, is-socjetà esponenti tixtieq tirrileva illi dan huwa beneficciu iehor taht il-polza li mhux generalment disponibbli taht forom ohra ta’ tfaddil regolari u ovvjament għandu prezz u liema prezz qed jigi totalment injorat mill-ilmentatur fl-ilment tieghu minkejja illi l-ilmentatur kien indika lit-tifla tieghu XXXXX fix-Schedule meta inharget il-polza u aktar tard permezz ta’ *endorsement* effettiv mill-10 ta’ Settembru 1999, fejn l-ilmentatur zied liz-zewgt itfal l-ohra tieghu, XXXX u XXXX.

Dan l-endorsement jinqara kif gej:

"(option 3) Baby Bond Option up to Lm4,221 in respect of XXXX, XXXX, and XXXX". Kopja ta' din l-endorsement hija hawn annessa u mmarkata bhala Dok. MSV3.

9. Minghajr pregudizzju ghas-suespost, is-socjetà esponenti tixtieq tishaq illi l-bejgh tal-polza in kwistjoni sar *ai termini* ta' regolamenti applikabbi fil-mument tal-bejgh tal-polza. Fil-fatt, qabel ma sar il-kuntratt in kwistjoni, l-ilmentatur gie ipprezentat bl-Avviz Statutorju mahrug skont il-provvediment tar-regolamenti tal-1989 dwar l-Assigurazzjoni fuq il-Hajja (Avviz Statutorju) (Avviz Legali 129 tas-sena 1989) kif is-socjetà esponenti kienet rikjesti li tagħmel mil-ligi fil-mument tal-konkluzjoni tal-polza liema Avviz gie iffirmat mill-ilmentatur stess fis-27 ta' Marzu 1995. L-Avviz in kwistjoni kien jinkludi diversi drittijiet, fosthom, id-dritt li jahsibha mill-gdid u jekk ikun jixtieq, jerga' lura min-negozju fi zmien 15-il jum minn meta jingħata dan l-Avviz.

Dan l-Avviz kien mahsub sabiex proprju jigu evitati xi okkazjonijiet fejn ikun sar xi pressjoni jew għal kwalsiasi raguni d-detentur ikun irid jerga' jaħsibha jew jregga' lura d-deċiżjoni tiegħu. Jidher b'mod car illi l-ilmentatur m'ezercita l-ebda dritt ikkomunikat lilu f'dan l-Avviz, tant li imbagħad intrabat minn jeddu bil-kuntratt in kwistjoni. Is-socjetà esponenti qed tannetti ma' din ir-risposta kopja tal-Avviz Statutorju in konnessjoni mal-polza iffirmata mill-ilmentatur li qed jigi mmarkat bhala Dok. MSV4.

10. Finalment, is-socjetà esponenti tixtieq tishaq ghall-ahhar darba illi hija qatt, fl-esekuzzjoni tal-kuntratt relattivi u, cioè, fir-rigward tal-polza bin-numru 22915, ma kienet inadempjenti u qatt ma kisret ebda termini pattwiti bejn il-partijiet u għalhekk m'għandhiex tkun ordnata sabiex thallas kumpens lill-ilmentatur jew spejjez ta' din il-procedura li saret inutilment mill-ilmentatur, hekk kif ser jigi ippruvat waqt it-trattazzjoni ta' dan l-ilment.

Salv eccezzjonijiet ulterjuri.

Ra t-twegiba⁴ tal-provditut tas-servizz ghal Kaz Nru 052/2020 u, peress li din tixbah sew ir-risposta ghall-Kaz Nru 051/2020 'il fuq citata, jara li m'hemmx il-htiega li joqghod jirriproduciha izda qed jehodha in konsiderazzjoni fl-intier tagħha ghall-fini ta' din id-decizjoni.

Sema' lill-partijiet

Ra l-atti kollha tal-kaz

Jikkonsidra:

FIL-MERTU

L-Arbitru jrid jiddeciedi l-kaz b'referenza ghal dak li, fil-fehma tieghu, huwa ekwu, gust u ragonevoli fic-cirkostanzi partikolari u merti sostantivi tal-kaz.⁵

L-ilment ewljeni mressaq mill-ilmentaturi jittratta l-fatt li meta gew mibjugha l-poloz ilmentati, gew murija figuri ta' kemm huma kienu ser jircieu wara hamsa u ghoxrin sena li, izda, meta eventwalment dawn immaturaw, huma gew offruti ammonti li kienu ferm anqas.

Mill-banda l-ohra, il-provditut tas-servizz issottometta li l-ammonti indikati lilhom fil-mument tal-bejgh kienu stimi ibbazati fuq ir-rati ta' qligh ta' dak izzmien, jigifieri r-rata ta' 6.75%. L-aktar fattur li jaffettwa din ir-rata tal-*bonus*, huwa l-prestazzjoni tal-investiment u sitwazzjonijiet ekonomici negattivi tul il-perjodu tal-polza halley impatt hazin. Il-provditut tas-servizz sostna li l-ilmentaturi kienu regolarment infurmati bl-andament tal-poloz tagħhom, fejn anke fuq talba tagħhom stess, gew f'okkazjonijiet diversi infurmati b'*revised maturity value*.

Fuq kollo, il-provditut tas-servizz enfasizza li appart i-element ta' investiment, il-poloz ilmentati kienu joffru diversi benefiċċji li l-ilmentaturi gawdew minnħom, liema benefiċċji ma kinux disponibbli taht forom ohra ta' tfaddil. Dawn jinkludu l-*life cover*, fejn il-poloz in kwistjoni intuzaw bhala garanzija favur il-*Bank of Valletta p.l.c.* sabiex jiggarrantixxu d-dejn tat-tifla tagħhom, il-benefiċċju tal-*Baby Bond*, kif ukoll il-benefiċċju tal-*policy loan*, fejn il-provditut tas-servizz hallas is-somma ta' Euro 2,500 fuq talba tal-ilmentatrici innifisha.

⁴ A fol. 18 (Kaz Nru: 052/2020)

⁵ Kap. 555, Art. 19(3)(b)

Huwa evidenti li l-ilmentaturi qed iressqu l-ilment a bazi tal-fatt li, fil-mument tal-bejgh tal-poloz in kwistjoni, gew mibnija certi aspettattivi li mal-maturit dawn ma ntlahqux minhabba li l-ammont offrut lilhom kien ferm anqas minn dak imwiegħed.

Biex jasal għad-decizjoni jekk l-ilment huwiex wieħed gust, ekwu u ragonevoli, l-Arbitru jrid jara xi provi tressqu quddiemu.

Il-Verzjoni tal-ilmentaturi

Fix-xhieda⁶ tagħha, l-ilmentatrici tghid li hamsa u ghoxrin sena ilu għamlu polza tal-Middlesea permezz tal-BOV, fejn dak iz-zmien, kien intqal lilhom li, meta din timmatura, kellhom jieħdu "... madwar Lm17,000".⁷ Izda, meta din eventwalment immaturat, gew infurmati li kien ser jieħdu biss is-somma ta' €20,000.

Qalet li meta marru biex jagħmlu din il-polza, kien intqal lilhom li dan hu investiment li jaqbillek ghax kieku kellhom jinvestu flushom x'imkien iehor ma kinux ser jieħdu daqshekk. Bhala parti mix-xhieda tagħha, l-ilmentatrici pprezentat dokument (Dok AJ)⁸ relatat mal-polza tagħha u ta' zewgha, fejn sostniet li dan juri l-ammonti li huma kien ser jinvestu u s-somma li kien ser ikunu intitolati għaliha mal-maturità.

Sahqet li:

*"Qaluli li l-flus jibdew jinvestuhom u jibdew jitilghu bl-imghaxijiet u fl-ahhar ikun hemm il-bonus tal-ahhar u s-somma titla' hekk. Qaluli li jaqbilli ninvesti hekk ghax kieku kelli ninvestihom x'imkien iehor ma kontx ser niehu daqshekk. Infatti, għandi miktub li kieku kelli ninvestihom xi mkien iehor kien jitilghuli għal Lm9,000, kwazi Lm10,000."*⁹

L-ilmentatrici qalet li meta kien kellimhom is-Sur Desira mill-fergha tal-Bank of Valletta taz-Zejtun, huma raw li l-investiment huwa tajjeb u kellhom fiducja f'dan kollu tant li kellhom hames poloz – tagħha u ta' zewgha, u tlieta ohra fuq uliedhom.

⁶ A fol. 57 (Kaz Nru 051/2020)

⁷ Ibid.

⁸ A fol. 61 (Kaz Nru 051/2020)

⁹ A fol. 58 (Kaz Nru 051/2020)

Hi sostniet li:

“Jien thajjart biex nixtri din il-polza ghax kont tal-fehma li b’Lm200 fis-sena jien qisni qed infaddalhom u ghidt ghada pitghada r-ragel ikun irtira u jien ser niehu somma; ghalhekk investejthom. Jien kont qed nistenna li niehu s-somma li ndikali fuq il-karta. Jien dejjem hekk hsibt li kont ser niehu.”¹⁰

Minkejja dan, meta mistqosija dwar il-fatt li minbarra l-beneficcju mill-investiment din il-polza kienet ser tkopri wkoll hajjitha u, li kieku giet nieqsa l-ghada li hallset l-ewwel pagament, kienet tiehu beneficcju ta’ Lm4,415, hi irrispondiet fl-affermattiv. Barra minn hekk, l-ilmentatrici qablet ukoll li kemm il-polza tagħha kif ukoll dik ta’ zewgha gew uzati bhala garanzija lil BOV fuq self lil għamlu binthom u r-ragel tagħha. Ukoll, mill-istess polza, l-ilmentatrici kienet hadet *loan* ta’ Lm2,500 li izda hallsitha kollha lura bl-interessi.

L-ilmentatrici insistiet li, minkejja li kull sena kienet tircievi *l-bonus statements*, il-hsieb tagħha meta xtrat il-polza kien ibbazat fuq dak muri lilha fil-karta mogħtija waqt il-bejgh, u li wara hamsa u ghoxrin sena kienet ser tiehu s-somma indikata. Fil-fatt, ghalkemm ammettiet ukoll li minn din l-istess polza għamlet qligħ ta’ €9,458, il-hsieb li tawha kien li ser tagħmel aktar qligħ, u mhux daqshekk biss.

Ix-xhieda¹¹ tal-ilmentatur hija simili għal dik ta’ martu. Hu stqarr li din kienet l-ewwel darba li għamlu investiment. Indika wkoll li fil-mument tal-bejgh tal-poloz ilmentati, ir-rappresentant tal-BOV, l-istess wieħed li kien tkellem ma’ martu, “... *hargilna karta mill-computer biex naraw kemm ser nieħdu bejn wieħed u iehor*”,¹² u minn din il-karta fehem li fl-ahħar kienet ser jieħdu madwar Lm17,000, u ammetta li hu kien ser jieħu ftit anqas minn martu, precizament Lm16,800.

L-ilmentatur sostna li:

“Jien fhimt li la l-ammont li kont ser nieħu kien bejn wieħed u iehor Lm16,800 forsi kienet jigu Lm16,000, naqra l’hemm u naqra l’hawn; mhux kif gew tawna

¹⁰ *Ibid.*

¹¹ A fol. 105 (Kaz. Nru 051/2020)

¹² *Ibid.*

issa. Meta issa mmaturat il-polza, ircevejna minghandhom li għandna nieħdu €20,000 li jigu pressa poco Lm8,000.”¹³

Fl-ahhar, l-ilmentatur qal li kemm hu kif ukoll martu, bhala edukazzjoni ma spicċawx is-sekondarja. Kien jahdem go pastizzeria u fl-ahhar xhur bhala ‘security’, filwaqt li martu kienet dejjem mara tad-dar.

Il-Verzjoni tal-Provditut tas-Servizz

Min-naha tieghu, il-provditut tas-servizz ressaq l-Affidavit¹⁴ ta’ Victor Farrugia, *Chief Operations Officer* tal-istess provditut tas-servizz.

Bhalma ssottemetta l-provditut tas-servizz fir-risposta tieghu, fl-Affidavit tieghu, Victor Farrugia, jagħti fil-maggor parti tieghu, spjegazzjoni dettaljata tal-mod kif jahdmu l-poloz ilmentati. Victor Farrugia ma kienx involut fil-bejgh tal-polza u ma setax jghid x’gara waqt il-bejgh u hu xehed mill-file.

Xehed ukoll dwar il-fatt li l-ilmentaturi għamlu uzu minn diversi benefiċċi ohrajn offruti taht il-poloz ilmentati. Qal li huma gawdew mill-benefiċċju tal-life cover meta dawn gew uzati bhala garanzija lill-Bank of Valletta sabiex jiggħarantixxu d-dejn tat-tifla tagħhom u l-gharus tagħha. Stqarr kif il-polza f’isem l-ilmentatrici giet uzata darbtejn għal dan il-ghan. Qal ukoll li l-ilmentaturi kellhom il-benefiċċju tal-Baby Bond. Apparti dan, benefiċċju iehor kien meta l-ilmentatrici għamlet talba għal Policy Loan fl-ammont ta’ Lm2,500.

Farrugia insista li l-ebda stima ma setghet tikkristalizza l-valur li kien ser jithallas mal-maturità ghax il-maturity value jibqa’ jinbidel. Hu qal li l-ilmentaturi kien ilhom mill-2009 konxji tal-fatt illi l-illustrative maturity value kien ferm anqas minn dak indikat lilhom fl-istima.

Victor Farrugia stqarr li minkejja t-tnaqqis fir-rati tal-bonus matul iz-zmien, meta jittieħdu in konsiderazzjoni l-fatturi kollha, il-poloz in kwistjoni kien investiment siewi ghax marru tajjeb kif ikkomparati ma’ investimenti komparabbi fis-swieq tal-investiment tul il-kors tal-perjodu ta’ dawn il-poloz. Qal li, fil-fatt, l-ilmentaturi kellhom average rate of return ta’ 4.43%, fejn meta wieħed jiehu d-differenza bejn l-investment premium u l-maturity value,

¹³ A fol. 106 (Kaz Nru 051/2020)

¹⁴ A fol. 63 (Kaz Nru 051/2020)

jirrizulta li l-ilmentatrici ghamlet gwadann ta' Euro 9,458.20 filwaqt li l-ilmentatur ghamel gwadann ta' Euro 9,223.82.

Kunsiderazzjonijiet ohra

Il-punt krucjali f'dan l-ilment jittratta l-mod kif il-poloz in kwistjoni gew mibjugha lill-ilmentaturi, partikolarment, l-informazzjoni mogtija lilhom fil-mument tal-bejgh.

L-Arbitru jrid imur ghall-waqt li kienu qed jinbieghu dawn il-poloz, x'gie imwiegħed lill-ilmentaturi u x'eventwalment ingħataw. Fuq kollo, l-Arbitru jrid jara kif sar il-bejgh tal-prodotti in kwistjoni u eventwalment jara jekk laħqux "*I-aspettattivi ragonevoli u legittimi tal-konsumaturi u dan b'referenza ghazzmien meta jkun allegat li jkunu sehhew il-fatti li jkunu taw lok ghall-ilment.*"¹⁵

Il-poloz in kwistjoni gew mibjugha lill-ilmentaturi minn rappresentant tal-*Bank of Valletta p.l.c.*, li kif anke ikkonferma¹⁶ Victor Farrugia fil-kontroeżami, kien jagixxi bhala intermedjarju tal-provditir tas-servizz.

Fix-xhieda tagħha, l-ilmentatrici qalet, "*Nghid li kien kellimni Mr Desira mill-fergħa tal-Bank of Valletta taz-Zejtun,*"¹⁷ filwaqt li l-ilmentatur qal¹⁸ li hu tkellem mal-istess persuna, li izda ma jiftakarx x'jismu.

F'dan il-kaz xehed ukoll Michael Desira, li fil-perjodu li gew mibjugha l-poloz lill-ilmentaturi kien *Supervisor* il-Bank of Valletta fil-fergħa ta' Bir id-Deheb li, imbagħad, marru z-Zejtun.

Hu xehed li:

*"L-evidenza turi li jien ma bieglejtx din il-polza lis-Sinjuri RR. Fil-fatt, għandi f'idejja l-iStatutory Notice u la l-firma u lanqas il-kitba ma hija tieghi. Ma niftakarx il-kitba ta' min hi, ghax 25 sena ilu, però, l-fatt juri li jien ma mlejtx din u, allura, la l-iStatutory Notice u lanqas l-Application Form."*¹⁹

¹⁵ Kap. 555, Artikolu 19(3)(c)

¹⁶ A fol. 107 (Kaz Nru 051/2020)

¹⁷ A fol. 58 (Kaz Nru 051/2020)

¹⁸ A fol. 105 (Kaz Nru 051/2020)

¹⁹ A fol. 107 (Kaz Nru 051/2020)

Stqarr li minkejja li kien jiehu hsieb il-*Bancassurance* u gieli biegh *policies*, l-evidenza turi li ma kienx hu li biegh il-poloz ilmentati u li hu qatt ma kellem lill-ilmentaturi.

Il-provditur tas-servizz jidher li qed jitfa' id-dubji tieghu fuq il-korrettezza tal-fatti hekk kif iddikjarati mill-ilmentatrici minhabba li din ftakritx sew l-identità tal-persuna li bieghetilhom il-poloz ghax semmiet lil Desira meta kien Pace li firma d-dokumenti. Huwa minnu li d-dokumenti m'humiex iffirmati minn Desira, però, huwa minnu wkoll li s-Sur Desira kien jahdem fil-*Bancassurance* dak iz-zmien u fl-istess *Branch* tal-Bank; u mhux eskluz li ghalkemm ma ffirmax id-dokumenti hu seta' ha sehem ukoll f'din it-tranzazzjoni. Però, l-isem tal-impjegat mhix l-aktar haga importanti f'dan il-kaz. Li hu importanti kif sar il-bejgh mir-rappresentant tal-Bank li kien intermedjarju u agent tal-provditur tas-servizz dak iz-zmien.

Fir-rigward ta' kif sar il-bejgh, l-Arbitru m'ghandu l-ebda verzjoni ohra ghajr dik tal-ilmentaturi. L-uniku xhud tal-provditur tas-servizz, Victor Farrugia, stqarr li hu ma kienx prezenti fil-mument tal-bejgh. Jista' jinghad li x-xhieda tieghu hija wahda generali u, ghaldaqstant, ma tistax tkun deciziva f'dan il-kaz.

L-ilmentatur qal:

*"Morna naghmluha u kif ghamilniha hargilna karta mill-computer biex naraw kemm ser nieħdu bejn wieħed u iehor. Konna nhallsu Lm201 fis-sena kull wieħed."*²⁰

Dak li l-ilmentatur irrefera għaliha bhala karta mill-computer, huwa dokument immarkat Dok AJ,²¹ li gie sottomess mal-ilment u li anke pprezentat l-ilmentatrici fix-xhieda tagħha fejn qalet li fihem xi rati.

L-ilmentatrici qalet:

"Dan id-dokument juri li jien kont ser ninvesti mal-Middlesea u għandi li fl-ahħar tal-polza, meta timmatura, jien kont ser nieħu Lm17,242. Din tieghi, RR u r-ragel tieghi, kien ser jiehu Lm16,828. Qaluli li l-flus jibdew jinvestuhom u

²⁰ A fol. 105 (Kaz Nru 051/2020)

²¹ A fol. 61 (Kaz Nru 051/2020)

jibdew jitilghu bl-imghaxijiet u fl-ahhar ikun hemm il-bonus tal-ahhar u s-somma titla' hekk. Qaluli li jaqbilli ninvesti hekk ghax kieku kelli ninvestihom x'imkien iehor ma kontx ser niehu daqshekk. Infatti, għandi miktub li kieku kelli ninvestihom xi mkien iehor kienu jitilghuli għal Lm9,000, kwazi Lm10,000."²²

Mill-provi esebiti, l-Arbitru jikkonkludi li r-rappresentant tal-*Bank of Valletta*, kien min kien, wieghed is-somom indikati mill-ilmentaturi fl-ilment tagħom, fuq *workings* f'dan l-istess dokument.²³ Certament li l-ilmentaturi, eventwalment, ibbazaw id-decizjoni tagħhom fuq dawn il-figuri ikkwotati.

Il-figuri li l-ilmentaturi qed jippretendu li jircieu huma dawk ikkwotati f'dan l-istess dokument taht il-kolonna "*Sum Payable on Death/Maturity*" wara hamsa u ghoxrin sena. Kemm fit-twegiba ghall-ilment kif ukoll permezz tal-*Affidavit* ta' Victor Farrugia, il-provdit sur tas-servizz argumenta li dawn l-ammonti huma stima u għalhekk mhux garantiti.

Izda hawn l-Arbitru ma jistax ma josservax il-fatt li dan it-titlu, jigifieri "*Sum Payable on Death/Maturity*", u l-figuri kollha applikabbli f'din l-istess kolonna mhumiex ikkwalifikati, nghidu ahna bil-kelma "*estimated*" bhalma, fil-fatt, hija kolonna ohra separata. Minkejja l-argumenti tal-provdit sur tas-servizz, imkien f'dan id-dokument²⁴ ma gie rifless li s-*Sum Payable on Death/Maturity* hija biss stima.

L-Arbitru jifhem li *Endowment Assurance with Profits including Funeral Expenses* u *Baby Bond* bhalma kellhom l-ilmentaturi tahdem kif gie spjegat fit-twegiba ghall-ilment, u kif spjega fid-dettall Victor Farrugia, u fl-ebda hin mhu qed jiddeciedi mod iehor.

Izda din l-ispjegazzjoni kellha tingħata lill-ilmentaturi fil-mument tal-bejgh.

Minkejja li l-ilmentatrici kienet taf li fil-polza hemm element ta' investiment u l-ilmentatur kien jaf li s-somma setghet tvarja bi ftit, a bazi tal-kontenut ta' Dokument AJ²⁵ mogħti lill-ilmentaturi, zgur li mħuwiex ragonevolment mistenni minnhom li jifhmu li dawn il-figuri mogħtija lilhom hija stima, ibbazata fuq rata applikabbli dak iz-zmien, u li dawn l-ammonti jistgħu ivarjaw sostanzjalment.

²² A fol. 58 (Kaz Nru 051/2020)

²³ A fol. 61 (Kaz Nru 051/2020)

²⁴ Ibid.

²⁵ A fol. 61 (Kaz Nru 051/2020)

Fil-kontroezami, Victor Farrugia qal li:

“... ma kontx prezenti waqt it-training, però, naf li kif isir illum, kien isir dakinhar, li qabel persuna ma tigi licenzjata tinghata training mill-kumpanija. Ir-regolamenti jirrikjedu minna li qabel ma tinbiegh il-polza, il-klijent jinghata stima, fost affarijiet ohra, ta’ kemm tista’ tkun il-maturity value tal-polza meta tagħlaq. Kien hemm ukoll il-Product Information, li jispjega l-features tal-prodott.”²⁶

Izda, minkejja dan, ma giet ipprezentata l-ebda prova min-naha tal-provditut tas-servizz li dawn, partikolarment, il-Product Information u l-ispjega relattiva gew moghtija lill-ilmentaturi waqt il-bejgh tal-polza.

Mid-dokument moghti lilhom, mhux talli l-figura tas-“*Sum Payable on Death/Maturity*” ma gietx ikkwalifikata izda lanqas jinkludi spjegazzjoni dettaljata kif tahdem il-polza u fuq xiex il-maturity value huwa ibbazat.

L-Arbitru hu tal-fehma li meta kienu ser jigu pprogettati figuri bhal dawn, wiehed għandu jkun metikoluz, partikolarment, meta bhal f’dan il-kaz, id-data tal-maturità tkun ferm ‘il bogħod. L-ilmentatur kien jahdem go pastizzeria u l-ilmentatrici kienet mara tad-dar u, għaldaqstant, ma kienx mistenni minnhom li jiddubitaw mill-korrettezza ta’ dak li kien qed jintqal lilhom dak iz-zmien.

Fuq kollo, kuntratt tal-assikurazzjoni huwa ibbazat fuq il-principju ta’ *utmost good faith*, u għalhekk, ir-rappreżentant tal-intermedjarju li biegh il-poloz lill-ilmentaturi li kellu l-gharfien kollu necessarju dwar il-mod kif tahdem il-polza bil-limitazzjonijiet u l-beneficċji kollha tagħha, kellu l-obbligu li jghaddi din l-istess informazzjoni, fit-totalità tagħha lill-ilmentaturi.

Jidher b’mod car li s-somma offruta mill-provditut tas-servizz ‘*ma lahqix l-aspettattivi legittimi u ragonevoli tal-ilmentaturi*’²⁷ li gew imwiegħda somma akbar waqt il-bejgh tal-polza.

Għalhekk, għar-ragunijiet moghtija aktar ‘il fuq f’din id-deċizjoni, l-Arbitru jiddeciedi li l-ilment huwa wieħed ekwu, gust, u ragonevoli u ser jilqghu sakemm dan huwa kompatibbli ma’ din id-deċizjoni.

²⁶ A fol. 106 (Kaz Nru. 051/2020)

²⁷ Kap. 555, Art. 19(3)(c)

Kumpens

L-Arbitru qed jaghti rimedju ghaliex ihoss li l-aspettattivi tal-ilmentaturi ma gewx milhuqa.

Izda, ghal dak li huwa kumpens, dan irid ikun ibbazat fuq gustizzja ekwitattiva kif l-Arbitru huwa sanzjonat jagħmel espressament permezz tal-Artikolu 19(3)(b) tal-Kap. 555 tal-Ligijiet ta' Malta, filwaqt li jara li dan ikun ragonevoli.

Meta l-Arbitru jhares lejn l-andament kumpless tal-poloz, li r-rendiment tagħhom kien ta' ftit aktar minn erbha fil-mija,²⁸ jikkunsidra li fic-cirkostanzi kollha, ma kienx wieħed hazin imqabbel ma' investimenti alternattivi. Ukoll, l-ilmentaturi ma kinux qed jinvestu l-flus f'somma kapitali kbira izda kienu qed iħallsu ftit u, għalhekk, l-alternattivi tagħhom kienu wkoll limitati.

L-Arbitru jrid jiddeciedi l-kaz fuq dak li hu gust, ekwu u ragonevoli.

Zgur li ma jkunx hemm element ta' ekwità u gustizzja jekk f'dan il-kaz, l-Arbitru ma jikkunsidrax ukoll id-diversi beneficċji offruti taht il-poloz ilmentati li minnhom iggwadjanjaw l-ilmentaturi. Dawn ukoll għandhom valur.

L-ilmentaturi ibbenfikaw mill-*Baby Bond option*, filwaqt li dawn l-istess poloz intuzaw bhala garanzija lill-Bank fuq self ta' binthom. Barra minn hekk, l-ilmentatrici hadet ukoll *Policy Loan* fuq il-polza mahruga f'isimha u li hi eventwalment hallset lura bl-interessi.

Għalhekk dawn għandhom jigu meqjusa fl-ghoti tal-kumpens.

Meta qies ic-cirkostanzi kollha tal-kaz kif spjegat aktar 'il fuq f'din id-deċizjoni, l-Arbitru wasal ghall-konkluzjoni li s-somma xierqa li għandha tingħata lill-ilmentaturi hija dik ta' tlett elef ewro kull wieħed mas-somma offruta.

Għaldaqstant, ai termini tal-Artikolu 26(3)(c)(iv) tal-Kap. 555 tal-Ligijiet ta' Malta, l-Arbitru qed jordna lil MAPFRE MSV Life p.l.c. thallas lill-ilmentatur, is-somma ta' €3,000 b'zieda mas-somma offruta, cioè, mas-somma ta'

²⁸ A fol. 66 (Kaz Nru 051/2020)

€20,163.82,²⁹ filwaqt li thallas lill-ilmentatrici, is-somma ta' €3,000 b'zieda mas-somma offruta, cioè, mas-somma ta' €20,667.70.³⁰

Bl-imghax legali mid-data ta' din id-decizjoni sad-data tal-hlas effettiv.

Bl-ispejjez kontra l-provditur tas-servizz.

**Dr Reno Borg
Arbitru għas-Servizzi Finanzjarji**

²⁹ Maturity value including terminal bonus – a fol. 20 (Kaz Nru 051/2020)

³⁰ Maturity value including terminal bonus - a fol. 18 (Kaz Nru 052/2020)